

"Ja. Jeg går over til hundene"

Layout/bilder: BAK-truppen
Sats/montasje: Arild og Ingvild

Omslagsbilder: "Strandprøver ved Barsebäck"

BAK-truppen

"Ja. Jeg går over til hundene"
v/ BAK-truppen

Tekstbearbeidelse/regi/instruksjon: Tone Avenstrup og Øyvind Berg

Dekorasjon: Worm Winther/BAK-truppen

Kostymer: Anne Stine Bankrød-Nielsen og Dorthe Mowinckel Keyser

Musikk: Jørgen Knudsen

Orkesteret "Next to Heaven": Jørgen Knudsen, Robert Heggdal og Anne Gro

Innstrand

Skuespillere:

Guttene fra kalkuttene:

- 4) Hans Petter Dahl
- 3) Kjetil Berge
- 2) Rolf Eriksen
- 1) Jarle Aadna

To barberte piker:

- a) Anne Tone Lindsholm
- b) Gurå Mathiesen

Truls Knausen, samfunnsviter: Rolf E.

Charlotte Sommer, lyriker, kommende tekstforfatter: Anne Tone L.

Bård Kvina, filmregissør: Kjetil B.

Fred Vik, skuespiller: Hans Petter D.

Raymond Røst, bassist i "Svart blod": Jarle A.

Oda Løken, tekstilkunstner: Gurå M.

Administrasjon/informasjon/dokumentasjon: Gry Nøstdahl, Ingvild Holm og Rolv Bergesen

Komposisjoner:

Stockholm 1943, Firenze 1300-1450, Seksualmoralen, Stjerner og ekskrementer, Heiligenberg 1966, Porøse negler, Kristiania 1887, På Patmos, Sur fitte over Tyskland, Heiligenberg 1966(reprise), Tidssignal, Nakkene, Flytende i Spree, Håpet i søvne, Mannen i sanden, Forliset.

Forestillingen varer ca. 3 1/2 time,
inkl. to pauser med himmelsk musikk og servering.

KOMMENTAR TIL "JA. JEG GÅR OVER TIL HUNDENE"

Vi som forvalter Jens Bjørneboes litterære arv har måttet si nei til en offentlig forestilling av følgende grunner:

Bjørneboes hovedhensikt i hans dramatiske arbeider var at hans teatertekster skulle ha en fabel, en konflikt, en dramatisk handling som relaterte seg til hans tema; enkeltindividets kamp mot et autoritært system. For ham innebar dette at hans dramatikk først og fremst måtte ha et sosialt, samfunnskritisk innhold og tanke.

Bjørneboe regnet selv "Uten en tråd" som et venstrehandssarbeide, uten at han dermed tok avstand fra at boken var skrevet.

Trilogien som behandlet hans andre hovedtema: det ondes problem, ble antagelig hans viktigste arbeide med "Frihetens øyeblikk" som den mest sentrale boken.

Sammenføringen av disse to prosatekster for scenen, må helt og holdent BAK-truppen ta ansvar for.

Familien mener det er i Jens Bjørneboes ånd å arbeide videre med hans tekster og ideer, men vi må tydeliggjøre at forestillingen slik den her er tenkt ikke er signert av Bjørneboe.

Tone T. Bjørneboe

DRAMATURGISK STRUKTUR :

Om H'er og BAK-truppen

Vårt prosjekt er ikke å gå over til hundene, heller ikke å gå i hundene (unntatt visse private oppheng), men vi innrømmer gjerne at vi lever i en kennel.

BAK-truppen lager teater i Bergen, på scenen. Hvis teateret skal gjelde, må teateret inn i fjellet.

Vi lager ikke hologrammer, vi lager fragmenter. (Med denne setningen bekjenner vi oss til romantikken.)

Vi har dannet BAK-truppen fordi vi ønsker å si noe om 80-årenes tilstander.

Er vi postmodernistiske? Nei, verden vil bedras.

Er vi postmodernistiske? Vi ligner nok, men vi ligner på så mye annet også, f.eks. katter om våren.

Vi ligner de andre, men søker det samme.

I lundistiske kretser sier man gjerne: Jeg er den jeg er. På flere måter. Jeg kan ikke fly, men later som. Moro. Jeg prøver i alle fall.

Vi kjerner vår begrensning, og møter gjerne veggen.

BAK-truppen vil presentere "Ja. Jeg går over til hundene" og forsøker å vise muligheter i forhold til ord som død og erotikk, til tross for begrepenes fattigdom.

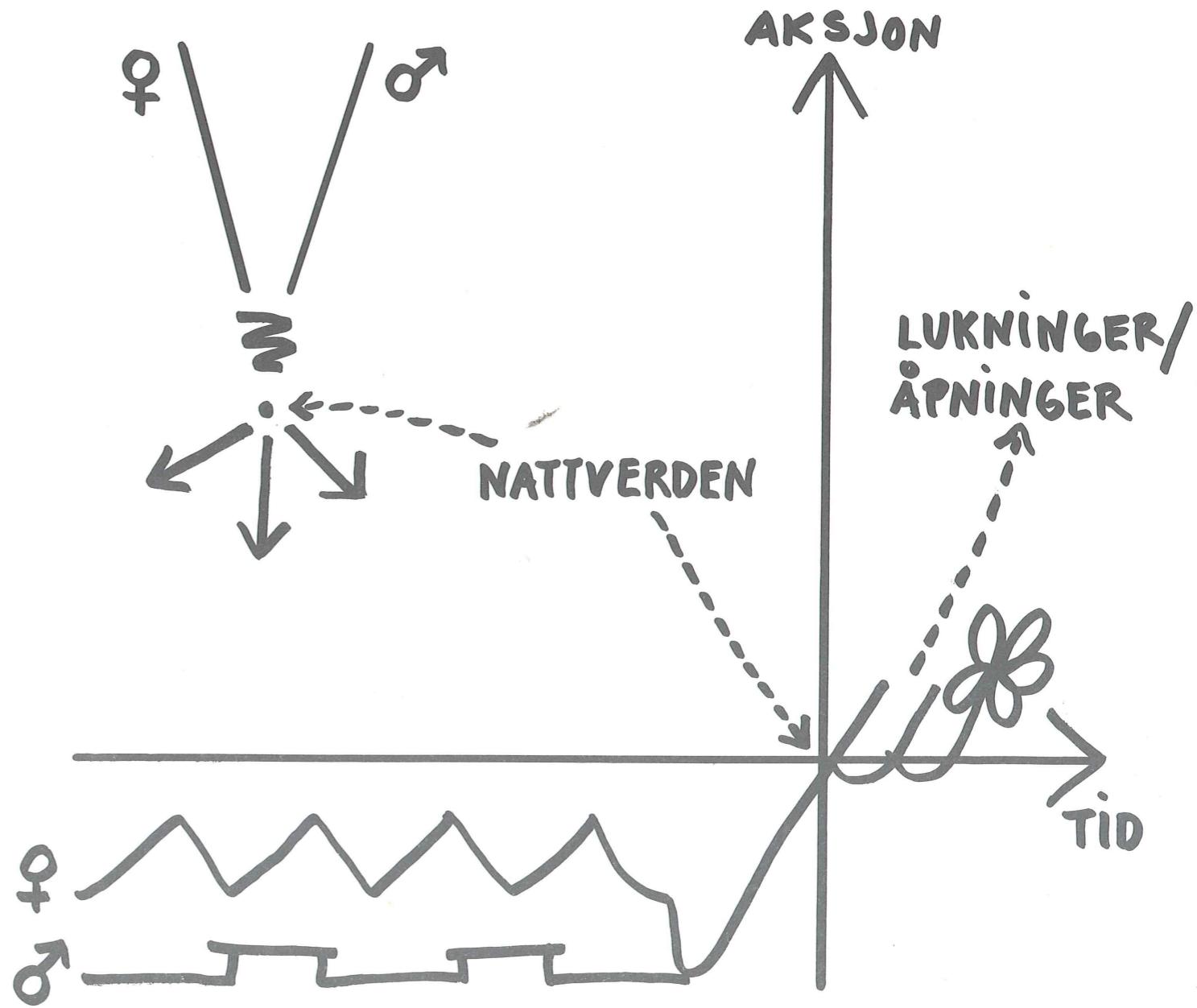
Stykkets konflikt er på den ene siden store tanker uten erotikk, og erotikk uten tanker. På den andre siden dreier det seg om at; Alt ordner seg, men ingenting varer.

Ingenting ordner seg, likevel fortsetter det.

Musikken er i det blå. Forestillingen er lekt på alvor.

Vi lager en varm forestilling i Teateret Florida hvor det har vært svært kaldt.

Hjertelig Velkommen!

FORLØP**DEL 1****Åpning:**

4 3 2 1 inntar scenen med sine lundistiske objekter, og synger sitt problem og prosjekt:....og de får ikke til å si noe.
De finner sárkilden, en teknisk løk, og setter igang musikken.

Stockholm 1943:

3 bryter tausheten målbevisst; til sárkilden. 4 svarer realistisk om verdens brutalitet. 1 er påtatt gravende. 2 er velvillig uvitende. De ser sárkilden og stikker. 3 lurer på hvorfor dette har rørt ham. 4 og 1 forsvarer seg med 2's uvitenhet. 2 viser såret sitt. 4 viser sitt. 3 bryter tausheten igjen. De andre vet at de er nødt til å forklare seg, men 3 vil noe helt annet.

Firenze 1300-1450:

3 og 1 kryper mot sárkilden. 4 og 2 viser engler. 4 tar på kilden og alle går i bakken. 4 og 3 spiller gale, og hales tilbake til problemstedet. Sammen prøver de å finne ut hvordan de har det. De mener å ha det vondt, angriper sárkilden. Så finner de ut at de må begynne med begynnelsen, og finner nye ting å ta i.

Heiligenberg 1966:

De bygger rettssal og krangler litt om hvorfor. 3 forholder seg taus. Han passer godt inn i bildet. De prøver et par måter å dø på (hengning, gass). 1 makter å snakke videre. Rettssaken fortsetter. Vitnemål. 3 inviterer til lek. Kiling.

Kristiania 1887:

Kratt. Kræsj. Flyforsøk. 1 og 2 flykter. 3 og 4 bygger hus og snakker om livets realiteter. 1 og 2 sjangler tilbake og puler gulv. Forskjellige livssyn oppstår. Latter. Slåsskamp.

Patmos:

De slåss om analmembranen og slikt noe. 3 og 4 spiller lik, og bærer inn til løken. 4 bærer 3 ned i katakombene og synger. 1 og 2 skøyter som puttier. De finner sine økenavn. Endelig!

Duino 1920:

Etter å ha fått sin identitet bekreftet kan de ta opp de lundistiske objektene og fremsi moralen.

(Heiligenberg)

PAUSE

DEL 1

a og b kommer med hver sin stokk.
De bygger hus og må gå inn for å prate sammen om heterofrigiditet og lyst.
a anklager b for å ville unngå det absolutte som de alt har opplevd sammen. b erklaerer sin kjærlighet til a. Jenteprat og jentesyssler.

Felles leketerapi gir innblikk i seksuelle løsninger som gjør det mulig å fremsi moralen. Etter den store og felles orgasmen kan de dra ut i verden sammen.

De synger om sin kjærlighet, den seksuelle revolusjon, norsk mentalitet og reiselyst. Så er de med på å lage pornofilm.

De drar til Køben og opplever hverandre. De er på Reeperbahn og erfarer morsomme og ekle ting.

a inviterer en tredje mann.
b reagerer, men blir med på leken.
Spising.

De har gått over streken og må gå gjennom det vonde sammen. Pisking. Oppvåkning og avskjed. a vil videre, b vil ha ro.

PAUSE

FELLES

Nattverden

Prosjektet med å kle isfjellet i rødt stoff er lagt på is. De har diskutert en stund og er temmelig fulle. Truls forteller om dommerens bilder, og Fred forteller en tåpelig vits. Paolo er gått a la fenestra. Charlotte gir Oda beskjed. Oda var glad i ham. Raymond synger om nakkene, og Oda går til Fred. Bård og Charlotte flørter. De forsvinner under bordet. Raymond melder seg ut. Fred blir provosert av Truls til å slå i bordet. Alle kommer fram. Oppgjørets time er kommet. Charlotte hevner seg på Fred og får et kjølig kyss av Oda. Charlotte angriper Fred og stikker. Truls, som har sett lyset, slår på fjernsynet. Charlotte kommer tilbake til opptoget. Demokratiets død.

PAUSE

Øyeblink og lukninger

De går over til øst. Bård leder an. Raymond dilter etter, og Fred utsetter valget. Jentene kommer. Hva skulle de ellers ha gjort? Truls blir liggende. Han får det han trenger i Dagbladet. Charlotte fører an i ny revolusjon. ID-kortet viser vei! Raymond og Oda følger etter. Fred holder fremdeles avstand. Under de orgastisk stønnene rives alle med, fanges opp, og angst griper dem. Vekk. Charlotte stikker, de andre vil vite hva som foregår, Charlotte legger seg ned. Bård kommer bort til henne. Raymond og Oda har sin hyrdestund. Truls og Fred skriker. Oda legger seg ned. Alle legger seg ned. Hver og en på sin måte. Veldig ensomme. I dragestilsmønsteret er de knyttet sammen. Og Raymond drar dem videre. Blod i dansen. Sæd i serken. Og nå skal alle synge. Oda og Fred. Charlotte og Bård. Truls prater videre, og Fred forblir taus. Alt er vakkert med skylapper.

Skisse: Kjetil Berge

Jeg vil ikke ha rett
Ragnar Sandbæk

Skär upp magen
Skär upp magen
Tänk inte på morgondagen
Gunnar Ekelöf

Hver dag er en festdag. Alt er fritt.
Martin Luther

Ordene må forstås på nytt, klisjeene må brytes.
Det gjelder ikke minst Ibsentradisjonen.
Knut Ove Arntzen

Vi rykker stadig nærmere vitenskapens oppdagelse av Gud.
Da skjelver jeg for hans skjebne.
Stanislav Jerzy Lec

Boken er helt sentral i mitt arbeide som forfatter, og
betyr i alle fall et radikalt vendepunkt i min produksjon.
Først etter UTEN EN TRÅD fikk jeg FRIHETENS ØYEqliKK fra hånden.
Jens Bjørneboe

Teater er et møte mellom (levende) mennesker.
Engel og dukke: da har vi skuespil
tilsidst. Da kommer sammen, hvad vi skiller
ved blot at være til.
Rainer Maria Rilke

Jag vill vara naken med kläderna på
Pentti Saarikoski

Jeg hører at øksen har blomstret
Paul Celan

FORKLARINGSMODELL:

FRIHETENS ØYEqliKK og UTEN EN TRÅD utgjør to motpoler i Jens Bjørneboes forfatterskap (begge utgitt i 1966).

FRIHETENS ØYEqliKK står som hans sentrale filosofiske testamente, UTEN EN TRÅD som en forenklet erotisk utopi.

Ved å sette sammen utdrag av disse to bøkene, ville vi belyse det Ondes problem ut fra historie og seksualitet.

Replikkene i forestillingen er hentet fra bøkene. Handlingene stammer fra skuespillernes arbeid med teksten på forskjellige steder i Bergen og Lund.

I første del bruker vi konvensjonene fra det postmodernistiske tablåteater som ikke makter å gi noen løsning på stykkets konflikt.

I andre del bruker vi den borgerlige teatertradisjons form for å se om vi kan føre konflikten videre.

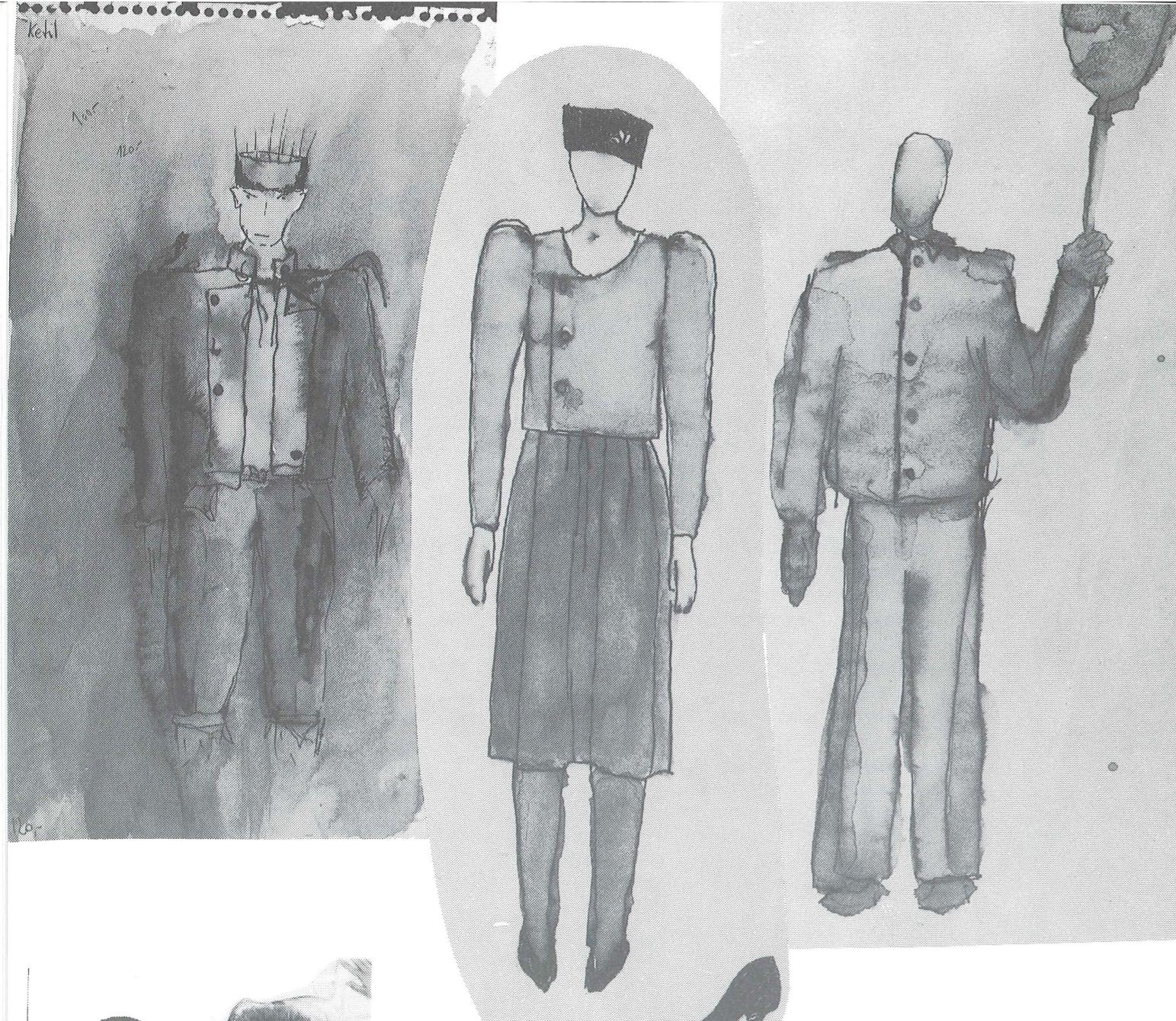
Resultatet er at denne delen blir kvasirealistisk, og vi havner i det som kan kalles stykkets dramaturgiske nullpunkt.

Herfra starter tredje del som består av åpninger og lukninger.

Disse er utformet som et resultat av den foregående prosess og blir den uttrykksform vi søker, mer som nødvendighet enn som bevisst valg av form.

Vi er fullt og helt klar over at vi står midt oppe i de apolitiske 80-årene og med dette forsøker vi å komme ut av dem så fort som mulig.

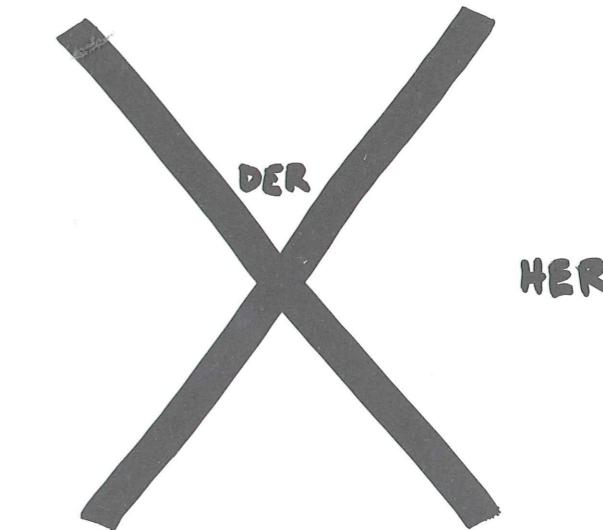

Kostymeskisser: Anne Stine Bankrød-Nilsen og Dorthe Mowinckel Keyser

Litteraturliste:

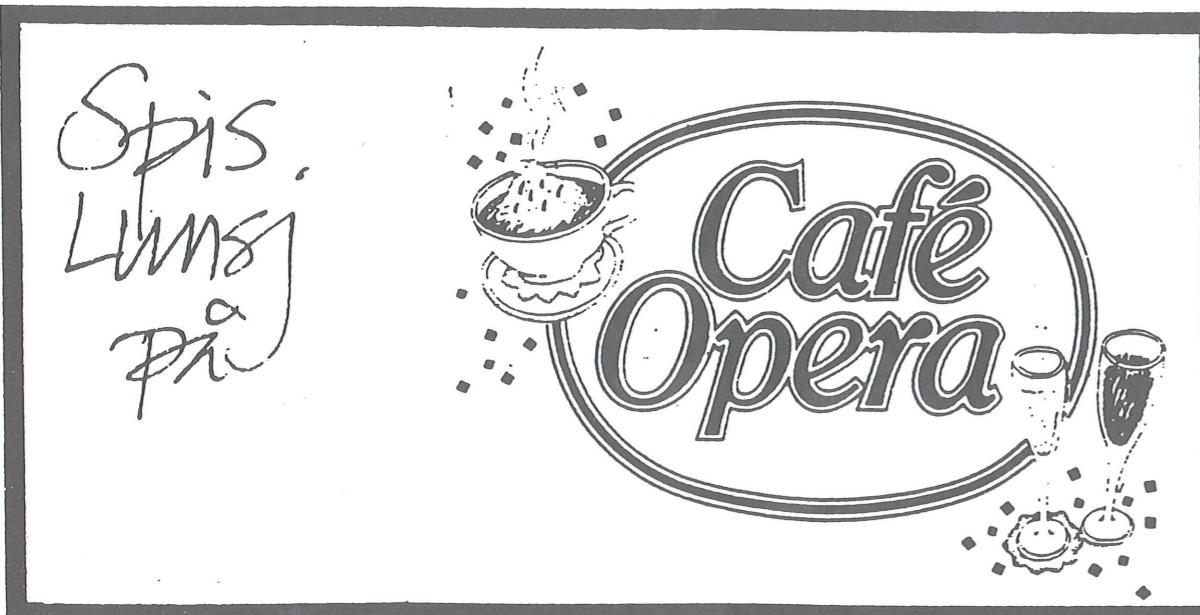
- Alexander Lang: "Abenteuer Theater" Berlin 1987
G. Bataille: "Tränen des Eros" Berlin 1979
Heiner Müller: "Germania Tod in Berlin" Berlin 1977
"Gesammelte Irrtümer" Frankfurt a M 1986
Fred Vik: "Teaterepistler" Oslo 1976
Jens Bjørneboe: samtlige bøker
"Om Brecht og Om teater" Oslo 1983
B. Brecht: "Gedichte über die Liebe" Frankfurt a M 1982
M. Blanchot: "Die wesentliche Einsamkeit" Berlin 1959
Per Høiholdt: "Intethedens Grimaser" København 1971
R. Barthes: "Kjærlighetens forrykte tale" København 1985
T. Mathiesen: "Den skjulte disiplinering" Oslo 1978
Edvard Munchs bilder.

Den lundistiske sirkel:

Det er punktet som gjelder. Og det som er utenfor punktet.
Aksene kan oppfattes som her-og der-akser, men det er slettet ikke nødvendig.

KONTOR/bibliotek/kafé
hver dag Fosswinckelsgate 50
pb 4260 - 5028 Bergen - tlf 31 21 39

Åpent Hus Fosswinckel 50
torsdag 1900 + lørdag 1400

discocafé FRIMERKET
hver lørdag Nye Sandviksvei 65

Forestillingen "Ja. Jeg går over til hundene"

er støttet av:

Fond for utøvende kunstnere
Bergen Kommune, kulturavdelingen
Cafe Opera
Arne Sande A/S (ovner)
Bergens Tidende (annonsering)

Takk for hjelpsomhet og velvilje:

Bergen Installasjon, Bergen Sportsskytterklubb v/Lars Jakob Løtvedt,
Bergen Internasjonale Teaterfestival v/Sven Åge Birkeland, Mette Helgesen og
Johan Nerdrum,

Nygård skole, Inger Nilsen, Arild Hamre, Roddy Bell, Tor Fosse,
Staffan og Karin Nihlen, Fågelhemmet (Lund), Cecilie Løveid,
Knut Ove Arntzen, Hotel Pro Forma, Mellouki, Brunvold, Jan Kåre,
Bergens Kunstforening v/Svein Christiansen, Siri i Stavanger, Tom,
Roald Bergesen, Norges Handikapforbund, Alle som har holdt ut med oss.

